

Referat fra møte 14/1-11

- Tid og sted:** 14. januar 2011, kl. 10:00-15:30 på Nasjonalbiblioteket
- Tilstede:** Sigrun Ask, Berit Reiersen, Ingebjørg Rype, Kjersti Feiring Myrtrøen, Asbjørn Risan, Ellen Hjortsæter(vikar for Marit Kristine Ådland), Mona Fønnes
- Tilstede på deler av møtet:** Marit Almo, Viola Kuldvere (sak 3 og 4)
Miriam Bakkeli (sak 5 og 6)
Elise Conradi (sak 7)
- Ikke til stede:** Marit Kristine Ådland (permisjon)
- Referent:** Mona Fønnes

Dagsorden

1. Godkjenning av dagsorden
2. Godkjenning av referat fra møte 24/9-2010
3. Regelverk for emneordsarbeidet ved UBO – Marit Almo og Viola Kuldvere fra UBO
4. Geografiske emneord
5. UDK-bruk i Norge – Miriam Bakkeli, JBI
6. Norsk oversettelse av de øverste nivåene av UDK
7. Status for webDewey-arbeidet – Elise Conradi
- 7a. Overgang til standardløsning for nordisk arkeologi i Dewey?
8. Deweysaker
- 8a. Behandlede deweysaker oppe til godkjenning
- 8b. Orientering: Kommunesammenslåinger
- 8c. Endringsforslag til DDK5
9. Klargjøring av delfelt i 650 i NORMARC

1. Godkjenning av dagsorden

Punkt om klargjøring av delfelt i 650 i NORMARC satt inn som punkt 9

Punkt. 8 a og c ble behandlet som ett.

Dagsorden godkjent med disse endringene.

2. Godkjenning av referat fra møte 24/9-2010

Innspillet som ble sendt til Bibsys om emneinnganger i forbindelse med lanseringen av tesaurusstøtte i Bibsys Ask2 er blitt brukt i utarbeidelsen av BIBSYS sin virksomhetsplan for 2011

Referat godkjent

3. Regelverk for emneordsarbeidet ved UBO

Marit Almo og Viola Kuldvere orienterte om emneordsprosjektene ved UBO. Ved tre fakultetsbibliotek (Samfunnsvitenskap, Mat-nat og Jus) arbeides det med gjennomgang av nøkkelord ("frie emneord") i felt 691 i BIBSYS. Hensikten er å erstatte nøkkelord med et kontrollert vokabular. Ved Bibliotek for Samfunnsvitenskap integreres nye termer i HUMORD, for de to andre fakultetsbibliotekene er en integrering med HUMORD foreløpig ikke avgjort.

Det er ikke vedtatt en samordning av HUMORD og emneord fra Mat-nat og Jus, men Almo og Kuldvere er med i en arbeidsgruppe som skal se på samordning og standardisering av retningslinjer og regelverk.

I denne forbindelse ønsker de kontakt med NKKI. Dette er delvis for å sikre at regelverket for den tesaurusen de lager på UBO blir i tråd med gjeldende standarder og retningslinjer, og delvis for å få råd der eksisterende retningslinjer ikke er dekkende eller mangler. De har flere prinsipielle spørsmål om konstruksjon av emneord.

En rolle NKKI kan ha i dette arbeidet, er å gi konkrete råd om registreringspraksis og konstruksjon av emneord. NKKI kan også være en pådriver overfor systemleverandørene i arbeidet med å lage bedre grensesnitt og systemer for emnegjenfinning.

Det ble også startet en diskusjon om NKKIs rolle som pådriver for nasjonale retningslinjer for emneord.

4. Geografiske emneord

Nasjonalbiblioteket og Biblioteksentralen bruker Marcfelt 651 til å registrere geografiske emneord hierarkisk, for eksempel. \$aSør-Varanger\$zKirkenes. Denne måten å registrere på har ikke støtte i NORMARC eller MARC21 og er en praksis som ikke er anbefalt i norske eller internasjonale retningslinjer for søkeinnganger. Denne feilregistreringen fører til at både BS og Bibsys må manipulere dataene for å få det til å se riktig ut i visningsformatet

- BIBSYS har løst problemet midlertidig ved å bruke spesialtegn som erstatter \$z, for eksempel:
Sør-Varanger ;; Kirkenes
- BS bytter manuelt om på \$z og \$x

Det ble diskutert videre om NB og BS burde endre måten felt 651 brukes Det er uheldig hvis to sentrale aktører innen bibliografisk kontroll velger å avvike fra internasjonale retningslinjer og regelverk. Dette er en prinsipp sak som ikke bare angår NB og BS. Saken ble ikke ferdig diskutert og tas opp igjen på neste møte.

For å møte behovet for en hierarkisk inngang til stedsemneord er felt 662 innført i Marc21. Dette feltet kan utelates fra vanlig søk, og for eksempel brukes på ulike måter fra systemsiden ”under panseret” i grensesnittet. For Biblioteksentralen innebærer saken kanskje en endring tilbake til tidligere praksis, og det er derfor viktig at saken utredes meget nøye. For eksempel må det utredes nøyer hvordan feltet står i forhold til felt 650 og 651. NKKI vil henvende seg til Library of Congress (LC) for å få klarhet i en del spørsmål rundt felt 662. Saken utredes videre og utsettes til neste møte.

5. UDK-bruk i Norge

Miriam Bakkeli presenterte funn i sin bacheloroppgave om UDK-bruk i Norge.

6. Norsk oversettelse av de øverste nivåene av UDK

NKKI har blitt kontaktet angående norsk oversettelse av de øverste nivåene av UDK jfr. punkt 7 i møterefateratet fra 24/9-10. Registrerte UDK-bibliotek har blitt kontaktet om interesse for oversettelse. Oversettelsen går også inn i en større sammenheng enn bare et hjelpemiddel for UDK-bibliotekene, man kan for eksempel tenke seg en mapping til de øverste nivåene i Dewey. Det er naturlig at Nasjonalbiblioteket har et redaktøransvar for oversettelsen.

NKKI kan være referansegruppe for arbeidet. Selve oversettelsen kan legges opp som et dugnadsarbeid. Det er mange tilgjengelige hjelpemidler for oversettelsen, for eksempel DDK5, lokale registre, og TEKord.

7. Status for webDeweyarbeidet

Elise Conradi orienterte om arbeidet.

WebDewey samarbeider tett med Norsk språkråd om terminologi, nå spesielt om geografiske navn.

7a. Overgang til standardløsning for nordisk arkeologi i Dewey?

NKKI vedtok å gå over til standardløsning for nordisk arkeologi når vi tar i bruk norsk webDewey.

- I DDK 5 er tillatt løsning brukt som standardløsning for skandinavisk arkeologi. Det betyr at skandinavisk arkeologi blir klassifisert i -48 (for eksempel Norge i oldtiden - 481) og ikke i -363. (I DDK 4 ble det brukt nyere tids nummer for alle områder som ikke hadde eget nummer i områdenotasjon 3 fra Hjelpetabell 2).

Det er flere argumenter for å gå bort fra å bruke den tillatte løsningen som standardløsning:

- Bruk av tillatte løsninger generelt som standardløsning vanskeliggjør utveksling av klassifikasjon
- Sverige vil bruke DDCs standardløsning
- Det er opprettet en europeisk Dewey-brukergruppe for arkeologi
- Det er vedtatt endringer innen arkeologi som vil gjøre tabellen mer brukbar for norske forhold (kommer i DDC23)

Det er vedtatt endringer når det gjelder stedsinndeling, og det er foreslått endringer innen kronologi og muligheten til å få fram metoder og emner, disse endringsforslagene har hovedsaklig kommet fra The European DDC Users Group (EDUG) - 930 Archaeology Working Group (opprettet i 2008):

The focus of the group is European archaeology in Europe and works on European antiquities. More general issues should be addressed only when relevant for the representation of these subjects. The proposals should emphasize:

- Geographic subdivision of 931-939.
- Chronological subdivision of 931-939.

- The time limit of 930.
- Treatment of archaeological methods and antiquities from historical periods, i.e. medieval archaeology.
- Expansions of 930.1028 for different archaeological methods.
- Provision for specific topics of archaeology.

En detaljert oversikt over arbeidet fram til august 2010 kan leses her:

<http://www.slainte.org.uk/edug/edug930/edug930index.htm>

Forslaget til nye geografiske underinndelinger er vedtatt. Det blir opprettet nummer for områder I Europa som ikke tidligere har hatt nummer (Øst-Europa). Norden er flyttet til -368. Herfra kan man legge til områdenotasjonen fra Hjelpetabell 2. Man kan også dele inn ulike områder med tid, det kunne man ikke tidligere (for eksempel jernalderen i germanske områder)

Kronologiske underinndelinger: Oldtiden varer ikke like lenge overalt, dette er bakgrunnen for at det er forslått endringer i kronologisk underinndeling. Forslaget fra EDUG er ennå ikke gått gjennom.

8. Deweysaker

8a Behandlede deweysaker oppe til godkjenning

Samtlige endringer ble vedtatt og legges ut som rettelser.

266.1-266.9 Misjon fra bestemte trossamfunn og sekter

Manglende eksempel

I engelsk utgave er det et eksempel som illustrerer misjon fra bestemte trossamfunn og sekter i bestemte land. Nytt eksempel der luthersk misjon brukes istedenfor baptistmisjon siden det ikke kan videreinndeles i DDK5 innføres.

940.5316 Ikke-stridende, pasifister, kollaboratører

Feil i eksempel

I engelsk utgave under 940.53161 er det en note som lyder: Including children. Denne er ikke med i norsk utgave og kan føre til at barn feilaktig klassifiseres i 940.5308. Noten tilføyes.

940.548 1-940.548 2 Personlige beretninger

Feil i eksempel

Noten lyder: ”Klassifiser personlige beretninger om bestemte emner med emnet, tilføy -092 fra Hjelpetabell 1, f.eks. om blokader til sjøs 940.545092” Under 940.545 står blokader i inkluderer-note, dermed kan ikke 092 brukes. Nytt eksempel innføres.

Kriger

I manualen, s 309, første avsnitt, 4. linje i 1.opplag, 3. avsnitt, 4. linje i revidert opplag ”Dagliglivets historie innenfor et område (...) for eksempel det å være barn i Norge under annen verdenskrig 948.1053, ikke 940.53083.”

940.53083 er et ugyldig nummer og rettes til 940.5316.

8b. Det er gjennomført kommunesammenslåinger. Relevante nr. i H2 blir oppdatert.

Følgende endringer innføres:

Ølen og Vindafjord er slått sammen til Vindafjord (H2-483 446)

Kristiansund og Frei er slått sammen til Kristiansund (H2 483 931)

Aure og Tustna er slått sammen til Aure (H2 483 932)

Skjerstad er innlemmet i Bodø kommune (H2-484 431)

9. Behov for klargjøring av delfelt 650 i NORMARC

Uklarheter i felt 650 i NORMARC ble diskutert og avklart.

Det var enighet i komiteen at delfeltene \$c, \$d og \$0 med fordel kan få en bedre forklaring i NORMARC.

Det var enighet om at \$c er ment for å angi lokalitet for en hendelse, et tilfelle eller en begivenhet, som emneordet uttrykker.

\$d er ment for å angi tidspunkt (ikke nødvendigvis dato) for emneordet.

I \$z og \$y skal det angis hhv tid og geografisk sted for dokumentet som emneindekseres.

\$0 er ikke i MARC21, men i NORMARC er den ment for bibliotek som kobler deweynumre til emneord. Kvalifikator for deweynummeret kan settes i \$0.

Sakspapir med forslag til endringer sendes Katalogkomiteen.

Møtet hevet